

U. S. (German Reformed) en de United Presbyterian Church.

Nadat de commissie van praeadvies tot een afwijzend antwoord op dit verzoek had aangeraden werden de Professoren L. Berkhof en C. Bouma verzocht een omschreven antwoord met vermelding van redenen op te stellen. Het volgende ontwerp werd door de professoren ingediend en door de Synode aangenomen:

„Hoezeer we gelooven de eenheid van de Kerk van Jezus Christus, eene eenheid die, hoewel geestelijk in wezen, toch ook zooveel mogelijk tot zichtbare uitdrukking behoort te komen in de georganiseerde kerk; en

„Hoezeer we begeeren den geest van wederzijdse verstandhouding en samenwerking tusschen de Calvinistische takken van het historisch Christendom aan te kweeken,

„Kunnen we toch geen deel nemen aan eenige beweging welke openlijk verklaarde bedoeling is, om eene organische vereeniging tusschen onze kerk en de vijf verwante kerken genoemd, tot stand te brengen.

„Redenen:

1. De Christelijke Gereformeerde Kerk staat met beslisheid de Gereformeerde opvatting der Christelijke waarheid, als uitgedrukt in hare belijdenisschriften, voor en kan geen organische vereeniging in overweging nemen met kerkelijke lichamen waarin een wijdverspreide onverschilligheid omtrent de groote essentiële waarheden van het Gereformeerde geloof is, zooals we overtuigd zijn dat in minstens ééne der samenwerkende lichamen het geval is.

2. In den strijd tusschen Modernisme en Orthodoxie, die er tegenwoordig algemeen in de historische Christelijke kerken woedt, staat de Christelijke Gereformeerde Kerk op het standpunt van de orthodoxie, Bijbelsche en bovennatuurlijke opvatting van het Christelijke geloof en kan ze geen organische vereeniging in overweging nemen met kerkelijke lichamen, waarin deze positie niet onduidelzinnig wordt aanvaard en gehandhaafd. Het is eene zaak van algemeene bekendheid dat in ten minste één van de vijf voornoemde, samenwerkende kerken het Modernisme niet slechts kerkelijk wordt geduld, maar ook openlijk in pulpit en pers en in de theologische opleiding wordt gepropageerd.

3. De Christelijke Gereformeerde Kerk handhaaft de tucht op hare leden, beide in zaken des leer en het Christelijk leven aangaande. Zij gelooft, dat zulk een tucht geëischt wordt door Gods Woord en dat ze onmisbaar is voor het welzijn der Kerk. Diep betrouwen we het, hier het feit aan te merken, dat kerkelijke tucht, als wij die verstaan en als we gelooven, dat een kerk van Gereformeerde gezindheid die behoort te handhaven, in sommige van de samenwerkende kerken praktisch in onbruik is geraakt en we kunnen geen organische vereeniging met haar in ernstige overweging nemen.

4. In zake lidmaatschap van geheime, met eede verbonden organisaties is de Christelijke Gereformeerde Kerk niet alleen van oordeel, dat zulk een lidmaatschap onbestaanbaar is met het lidmaatschap der Kerk, maar handhaaft ook metterdaad die positie, door van haar lidmaatschap te verwijderen degenen, die aan zulke organisaties verbonden zijn. Organische vereeniging met de vijf voornoemde samenwerkende kerken zou alleen maar aangeaan kunnen worden ten koste van dit eerste vereischte van lidmaatschap der kerk.

„We heeten welkom alle pogingen, welke de banden van ware eenheid tusschen de kerken van het Christendom mogen versterken en speciaal tusschen die historische kerkgroepen welke confessioneel positie historisch geworteld is in de Calvinistische Reformatie, maar we kunnen niet medewerken aan eenige beweging voor organische vereeniging van Presbyteriaansche en Gereformeerde lichamen om bovengenoemde redenen.”

Ook in Amerika is het de aangewezen weg, naar ons oordeel, om door een Nationalen Calvinistenbond de Gereformeerde elementen uit de verschillende kerken te vereenigen.

Vereeniging van kerken, waarin nog Gereformeerden zijn, behoort ook daar tot de onmogelijkheden.

Vereeniging van personen, die van harte de Gereformeerde belijdenis zijn toegedaan, tot de mogelijkheden.

Synode-Indruk.

In hetzelfde blad geeft Ds H. Keegstra, die de vorige maal voorzitter was en ook op deze Synode tot de leidende persoonlijkheden behoort, den volgende indruk:

Nu de Synode van 1930 achter den rug ligt, wenscht ge dat ik mijn „oordeel over het geheel in 't algemeen en over sommige belangrijke besluiten meer in 't bijzonder" zal geven? Dat is wel wat veel gevegd, broeder! 'k Zou dat wellicht beter kunnen doen, als ik zelf geen lid der Synode ware geweest; want nog altijd staan de beste stuurliu aan wal.

Natuurlijk als eerlang de Acta uitkomen, dan zullen sommige besluiten wel nader in de bladen besproken worden, en dat is goed ook. De zakelijke mededeeling alleen in „The Banner" en „De Wachter", zooals die ook nu weer gegeven werd, is wel noodig en goed, maar nog niet genoeg. Een eenvoudig verhaal van het voornaamste wat er verhandeld werd, schijnt nog niet voldoende te zijn tot bewust naleven. Van eenige nadere bespreking der belangrijkste punten op kerkeraadsvergaderingen schijnt gewoonlijk ook niet veel te komen. En wat de Synode besloot, behoort toch publiek eigendom te worden. Het medeweten is een eerste vereischte tot het medeleven en aan het bewust meeleven van al ons volk is groote behoefte. Breedere bespreking in onze bladen van enkele hoofdpunten, is dus wel zeer gewenscht.

Maar daar zijn we eigenlijk nog niet aan toe zoo lang we de Acta nog niet in handen hebben. Met andere woorden, verwacht van mij niet, dat ik in dezen brief aan u reeds op bijzonderheden inga. — Aan een paar

van de indrukken, die ik ontving, geef ik hier uitdrukking.

Of ik ook merkbaar onderscheid bespeur tusschen onze Synodale vergaderingen van nu en van vroegere jaren? O jawel! Heel wat verschil.

Waar zijn de deftige, lange haarden van een dertig jaren geleden? Helaas! De meeste ouden zijn weg. En de jongeren doen niet aan die antiquiteiten. Enkele haren op den bovenlip bij deze en die. Geen echte snorrebaarden, maar bristling borsteltjes. En toch van vinnigheden en spitse opmerkingen hadden we geen last. Daar is meer hoffelijkheid, more courtesy, dan vroeger.

En weg zijn de hooge hoeden en de lange, zwarte jassen benevens de stijve, witte boorden en de hagelwitte strikjes en de manchetten met gouden knopen, en de aristocratie, en het onderscheid tusschen ouderlingen en bedienaren des Woords en professoren, althans wat het zichtbare aangaat.

En weg zijn ook de lange speeches (enkele uitzonderingen daargelaten) met verdeelingen en onderverdeelingen en de geanimeerde debatten, die soms uren lang werden voortgezet.

Maar de democratie heeft ook hare gevaren. Elk op zijn beurt naar de Synode is aangenaam. Gelijkheid en broederschap hebben een goeden klank in ons land. Maar op de keper beschouwd komen we in die hooggeroemde gelijkheid toch nog wel heel wat te kort. Al scheren en friseeren we ons al op dezelfde wijze en al kleeden we ons al gelijk, daarmee zijn we in kennis en bekwaamheid voor den moeilijken en verantwoordelijken arbeid nog lang niet op hetzelfde peil. De commissies van praeadvies krijgen meer beteekenis en in die commissie zijn het de enkelen, die zeer grooten invloed oefenen. Op die commissievergaderingen wordt hard gewerkt; lange en diepe rapporten van praeadvies worden geleverd. We hebben eerbied voor de bekwame rapporteurs. Maar de veelheid van arbeid en de volledigheid der rapporten tot in alle bijzonderheden en het gebrek aan tijd en voldoende voorbereiding van vele leden maken, dat niet alle beslissingen der Synode de vrucht zijn van algemeene, vaste en welbewuste overtuiging. Al te veel moet er soms ja of nee gestemd worden, niet op eigen inzicht als vrucht van eigen denken, maar op 't vertrouwen in de zuiverheid van wat die commissies der vergadering hebben voorgesteld.

Ons Synode houden wordt zwaar werk. Daar is zoo veel, de zaken die voorkomen zijn zoo belangrijk en soms ingewikkeld, niet alle leden hebben vooraf alles voldoende bestudeerd, velen worden de laatste week moe en verlangen naar huis, juist in de week dat de gewichtigste stukken ter tafel komen. Mij schijnt het toe, dat er op de eene of andere wijze wel verandering dient te komen. Als er door afvaardiging van een kleiner getal vermindering van onkosten kon worden verkregen, dan ware eene Synode elk jaar misschien wel eens overweging waard.

Denkt zij, jeugdige broeder, daar ook eens over na. Ik raakte daar zoo even aan de naleving in de kerken van wat er door de Synode besloten werd. Ook een punt van zeer groot belang, waarop mijns inziens meer algemeen de aandacht dient te worden gevestigd. Wat er met betrekking tot school en zending en kerkhulp en emeriti kas en zoo meer besloten wordt, vindt gewoonlijk wel uitvoering. Daar zorgen boards en Curatorium immers wel voor. Maar of er altijd even zorgvuldig op naleving wordt toezien van wat meer direct voor het leven in de gemeenten werd vastgesteld, is eene vraag, waarop wel eens meer gelet mocht worden. Hier komen we voor de praktische moeilijkheid te staan van het meer of minder meeleven en willen meeleven. Er zijn gemeenten onder leiding van kerkeraden, die zich ijverig op de hoogte stellen van wat er door eene Synode beslist werd en die aanstonds met het werk der uitvoering beginnen. Anderen daarentegen gaan stilletjes hun ouden gang en storen zich nauwelijks aan wat de Acta aan wijzigingen en nieuwe bepalingen moge inhouden. Dat daardoor de eenheid in onze kerkgroep schade lijdt en het krachtig samen werken zeer bemoeijlikt wordt, is gemakkelijk te begrijpen. Conservatisme leidt zoo licht tot independentisme en independentisme veroorzaakt verwarring en verzwakking van het geheel.

Ook ons komt het voor, dat afvaardiging naar toerbeurt niet te verdedigen is.

Naar een Synode moeten de bekwaamste mannen worden gezonden.

Die vindt men niet zelden onder hen, die ook vorige keeren tot gedelegeerden werden gekozen.

En niet minder zijn we het er mee eens, dat gewichtige stukken niet onvoldoende voorbereid en met spoed om toeh maar huis toe te gaan mogen worden behandeld.

HEPP.

De kerk in discredit.

Het kan zijn nut hebben, zoo nu en dan eens na te gaan, op welke manier de kerk in discredit wordt gebracht.

Een voorbeeld daarvan levert Hilbrandt Boschma, de bekende „evangelist" te Ruurlo, die soms heel origineel is, maar in den regel het vreemde voor originaliteit doet doorgaan.

Ds Renting vertelt er het een en ander van in de „Geldersche Kerkbode".

De heer Hilbrandt Boschma, Evangelist te Ruurlo, is geen onbekende in ons land.

Hij heeft zich op verschillend gebied bewogen en hij is niet gewoon, om een blad voor den mond te nemen.

Als Gereformeerden zitten we niet met hem in één schuitje.

Op meer dan één terrein staan we niet naast, maar tegenover elkander.

De heer Boschma heeft dezer dagen zijn gedachten aangaande de Kerk in het publiek geuit.

Hij verwacht er niet veel goeds van.

Feitelijk bestaat ze voor hem niet meer, hoewel hij altijd zelf nog Evangelisatiearbeid in de Ned. Herv. Kerk verricht en in dien arbeid tegen het modernisme positie neemt.

Zijn houding is deze is ons niet duidelijk en het verwondert ons, eerlijk gezegd, dat hij nog voortgaat met zijn arbeid in een instituut, waarover hij feitelijk den vloek Gods inroept.

Op de volgende wijze spreekt hij zich uit:

„Ik heb vroeger gemeend, dat de Kerk de gebrekkige steiger was, waarbinnen het gebouw van het Koninkrijk Gods toch kon worden opgetrokken. Maar dat geloof ik thans niet meer. De Kerk is niet de gietvorm, ze is de paskwil van het Koninkrijk Gods. En de Kerk is niet te redden en niet te reformeeren. Het is net, als wanneer men een dronkaard zou willen genezen en het eenige middel, dat ter beschikking is, is..... jenever.

Daarom wensch ik niet, dat mijn kinderen lid van de Kerk worden en de eenige reden, waarom ik erin blijf, is, om gelegenheid te hebben, om tegen hare onrechtigheden te kunnen getuigen. Moge het vuur van Gods geest haar verteren en haar afbreken, zoodat niet één steen op den anderen gelaten wordt".

We benijden den heer Boschma zijn positie, zijn standpunt en zijn meening niet en voelen ons gelukkig, dat we over de gangen van Gods Koninkrijk en de positie der Kerk van Christus een ander gevoelen hebben.

Wie waarlijk gelooft, dat Christus het Hoofd der Kerk is en dat Zijn belofte waar is, dat zelfs de poorten der hel Zijne Gemeente niet zullen overweldigen, staat er gansch anders voor en al ziet hij ook de zonden en de gebreken der Kerk hier op aarde, toch dankt hij zijn God, dat Deze ook hierin Zijn genade bewijzen wil, als Hij door middel van de Kerk van Christus zijn Raad volvoert, Zijn Naam verheerlijkt.

Laat Hilbrandt Boschma zijn wensch, dat Gods toorn de Kerk verteren moge, wijzigen in een vurig gebed om 's Heeren verbeurden zegen, maar sla hij dan ook den weg ter reformatie in, zoodat hij bij het getuigen tegen haar zonden, ook doe hooren de roepstem der bekeering, van terugkeer tot God en Zijn dienst in gehoorzaamheid aan Christus den Koning!

Dan kan hij vruchtbaarder en gezegender werk verrichten dan thans, nu, zooals uit zijn eigen woord is af te leiden, het afbreken meer zijn levendoel is dan het opbouwen en hij naar onze overtuiging, zijn doen en laten op meer dan één terrein niet stelt onder de gehoorzaamheid van Gods heilig Woord.

Zal dit welgemeende woord van Ds Renting op Boschma eenige uitwerking hebben?

Wij vreezen.

Wat de heer Boschma hier zoo openhartig bekennt, wordt door velen stilzwijgend gedacht.

De „evangelist", die op deze wijze het evangelie tegenstaat, is de tolk van honderden.

De schuld der kerk willen wij niet wegcijferen.

Maar is de schuld van zulke kerkverwoesters niet tal van malen grooter?

Geen vuile rede ga uit uw mond.

Marnix wijdt een zijner „Groninger Brieven" naar aanleiding van een rapport aan „arbeiderstoestanden ten plattelande".

Vooraf waarschuwt hij tegen de taal, die daar dikwijls wordt gehoord.

Hij zegt o.m.:

In een onzer Roomsche bladen werd onlangs de aandacht gevestigd op een kwaad, dat in de fabrieken heerscht, waar jeugdige lieden, jongens en meisjes, met grootere menschen samenwerken. De klacht rees, dat er door de ouderen zeer vaak een gemeene taal tegenover de jongeren werd gevoerd, die op de zedelijke verhoudingen wel zeer slecht moet werken. Deze opmerking vond bevestiging in een onderzoek, dat vanwege de socialistische jeugdorganisatie werd ingesteld naar de arbeidstoestanden ten plattelande.

In het rapport, omtrent dat onderzoek verschenen, komen opmerkingen voor, die onze instemming aanstonds verwerven. Daar wordt gewaarschuwd op ernstige wijze tegen bioscoopbezoek en tegen het danskwaad, waardoor vele jonge lieden op een kwaad pad worden gevoerd.

De bioscoop speelt gelukkig in onzen kring geen groote rol en evenmin de dansvloer.

Een opmerking echter in dat rapport betrof de onderlinge conversatie tijdens den arbeid, in de fabriek en op het veld, die men ook in onzen kring wel ter harte nemen mag.

Zij betrof het uiten van schunnige taal, betrekking hebbende op het sexueele leven.

Ik lees in het rapport o.m.: „in alle streken, in schier alle beroepen geven de ouderen aan de jongeren een slecht voorbeeld door het bezigen van schunnige taal, waarbij onderwerpen op sexueel gebied op minderwaardige wijze worden besproken. Zowel uit Usquert, in meerderheid socialistisch, als uit Brunssum, in meerderheid katholiek, en uit twee zwaar-orthodoxe Christelijke Veluwe-dorpen komen klachten over de taal der ouderen in het bijzijn van de jongeren.

Dit kwaad wordt dus ook gevonden in „zwaar orthodox-christelijken kring".

Hier ligt waarlijk niet de bedoeling voor, om de belijders van den Christus te raken. Heel de toon van de opmerking bewijst dit. Er wordt slechts een feit geconstateerd.

W. M. AKKUNDIG bevr. Meda stelling W. erke klas Max gen scherp ooi oudsbloemlaa Tel SPECIAAL. EVULDI à 30 c B. OTER 20 en 25 nkelbakkerij Weimar sschen Valk lkenboschka DEN aison De TH. MI PERstraat 30 cent gesort. J. DEN, WOLLI KAT GARNE